

IGEMEIR

Stojí za to vidieť

GEMER

Všetky informácie
o regióne nájdete na
www.regiongemer.sk.
Nájdete nás aj na Facebooku
a Instagrame.

www.regiongemer.sk
f i regiongemer

Čo si predstavíte, keď sa povie Gemer?

Niekomu môže prísť na um železná ruda a magnezitové závody, niekto si hneď predstaví vrchy a kopce zaliate stromami. Iný si spomenie na hlbokú folklórnu tradíciu, tancovačky pod širákom a farebné sukne tancujúce do rytmu hudby. Nieкто zase vidí ženy ako varia gemerské guľky či valkajú cestu na muránske buchty, iný vidí včelárov, hrnčiarov, kováčov, usilovných ľudí s veľkým srdcom, ktorí sa venujú svojmu remeslu s láskou a oddanosťou.

To, čo tieto predstavy spája, je nevýslovná pestrosť. Podte s nami túto pestrosť objavovať!

NP Muránska planina

Ak hľadáte pokoj a priestor na vychutnanie si svojej spätosti s prírodou, Muránska planina je pre vás ideálnym miestom.

Neodmysliteľne k nej patria polodivoké kone pasúce sa na lúkach alebo sysel' pasienkový, ktorému sa darí v lokalite Biele vody. Ich kŕmenie priamo z ruky je nezabudnuteľným zážitkom nielen pre deti.

V národnom parku Muránska planina nájdete takisto množstvo značených turistických aj cyklistických trás. V zime môžete jeho krásy spoznávať napríklad pri bežeckom lyžovaní. Za zhladnutie stoja napríklad 76 metrov vysoká skalná veža Ťureň či mohutná skalná brána pod Kľakom. Dych berúce výhľady si môžete vychutnať z vrchu Fabova hoľa, z Poludnice alebo Muránskeho hradu.

Slovenský kras

**Najväčšie krasové územie planinového typu v Európe ukrýva vyše 1300 priepastí a jaskýň. Vyniká úchvatnými náhornými planinami s vysokými strmými bralami, množstvom závr-
tov, vyvieračiek a priepastí.**

Najzaujímavejšími miestami v gemerskej časti národného parku sú jaskyne Domica, Gombasecká jaskyňa, Krásnohorská jaskyňa a najnižšie položená ľadová jaskyňa na svete Silická ľadnica.

Ak budete mať šťastie, môžete tu uvidieť rysa, diviaka, vlka, líšku alebo jazveca.

CHKO Cerová vrchovina

Geologický skanzen, či krajina vyhasnutých sopiek. I tak by sa dala pomenovať Cerová vrchovina.

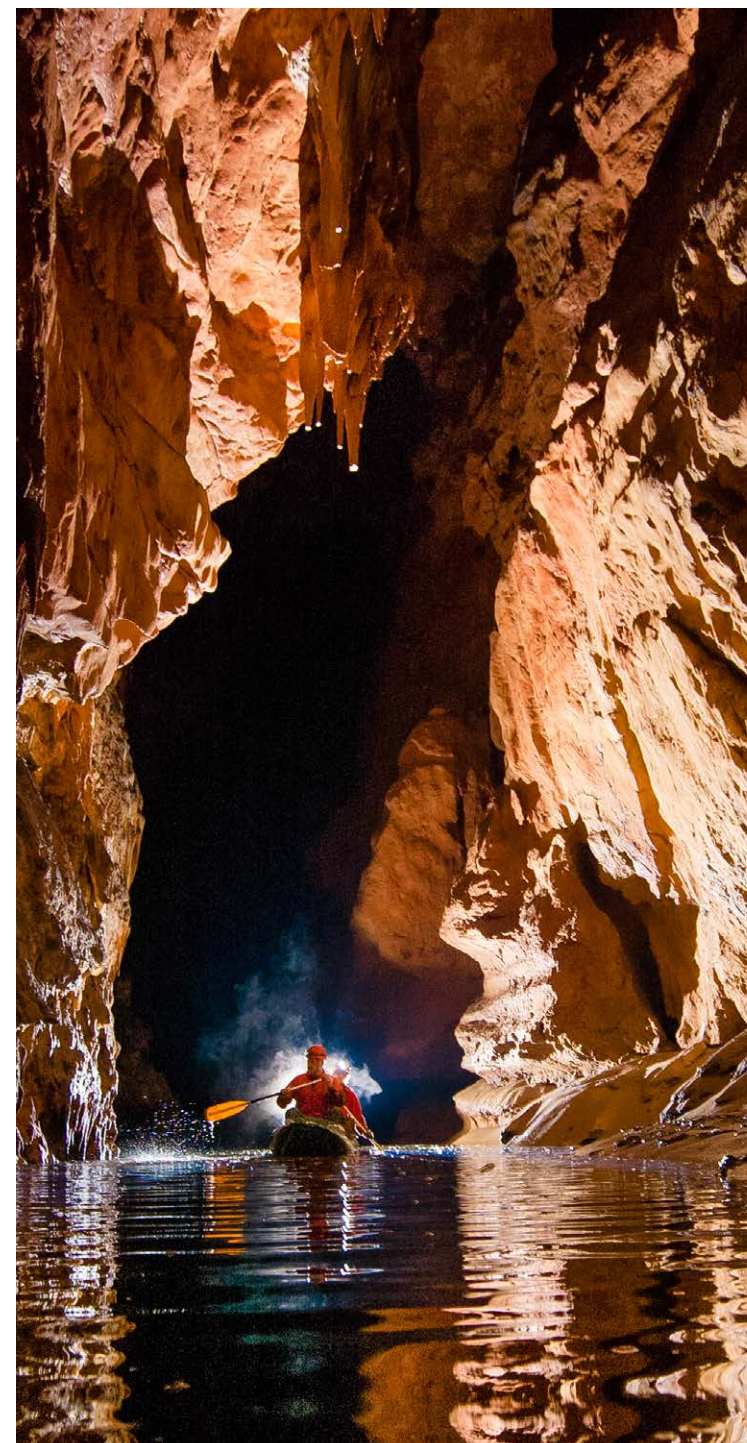
K najatraktívnejším cieľom gemerskej časti patrí Hájnačka a jej okolie. Priamo nad obcou sa vypína kopec, na ktorom stojí ukrytá zrúcanina hradu z 13. storočia. Neďaleko obce sa nachádza Kostná dolina, Ragáč, Steblová skala či Pohanský hrad. V celej CHKO sa nachádza deväť turisticky značených chodníkov, štyri náučné chodníky a tri náučné lokality.

Poklady pod povrchom

Žiaden región Slovenska nie je tak bohatý na jaskyne ako Horný Gemer. Na planinách Slovenského krasu a pod nimi bolo doteraz objavených viac ako 1 300 jaskýň a priepastí. Navyše sú od roku 1995 zapísané v zozname UNESCO.

Krásnohorská jaskyňa, Domica, Gombasecká jaskyňa, Ochtinská aragonitová jaskyňa, Silická ľadnica alebo Dobšinská ľadová jaskyňa. To všetko sľubuje neopakovateľný zážitok.

Krásnohorská jaskyňa

Jaskyňa Domica

Ochtinská aragonitová jaskyňa

Gombasecká jaskyňa

Gotická cesta

276 kilometrov dlhá cesta vás preniesie späť do časov lomeného oblúka a fresiek. Spája Spiš a Gemer, presahuje do Poľska aj Maďarska. Vyznačená je typickými hnedo-bielymi tabuľami s piktogramom gotickej klenby.

Okrem hradných komplexov či vznešených katedrál môžete na trase spoznať aj starobylé dedinské kostolíky. Na Gemeri sú súčasťou Gotickej cesty aj majestátny evanjelický kostol v Štítniku, kostolíky v Kyjaticiach, Kraskove, kostolík s oltárom Majstra Pavla z Levoče v Chyžnom, jedinečná Rotunda v Šiveticiach a mnohé iné.

Evanjelický kostol v Ochotnej

Evanjelický kostol v Štítniku

Obce, mestá a ich zaujímavosti

Pestrosť a rozmanitosť Gemeru je na prvý pohľad vidieť aj v jednotlivých mestách a obciach.

V meste **Hnúšťa** nájdete napríklad Petrivaldského vilu, Múzeum socialistických kuriozít a Turecký most, ktorý je obľúbenou lokalitou domácich i cezpoľných návštevníkov.

Rožňava láka renesančnou Strážnou vežou či Katedrálou Nanebovzatia Panny Márie. Nachádza sa v nej unikátna tabuľová maľba Sv. Anny Samotretej, tzv. Rožňavská Metercia, ktorá je najstarším zobrazením baníckej činnosti na oltárnom obraze v strednej Európe.

V centre **Revúcej** môžu turisti navštíviť viacero národných kultúrnych pamiatok, medzi ktoré nepochybne patrí budova Prvého slovenského gymnázia.

Mesto Rožňava so Strážnou vežou a Katedrálou

Okolie obce **Jesenské** je zaujímavé najmä zvyškami neďalekého Širkovského hradu a vojenským bunkrom (tzv. ROPíkom) z roku 1937, ktorý v posledných rokoch partia nadšencov postupne dáva do poriadku.

Dominantou mesta **Jelšava** je monumentálna stavba Kaštieľa Koháryovcov, nazývaná tiež Kaštieľ Coburgovcov. Za videnie stojí aj veľkolepý Rímskokatolícky kostol sv. Petra a Pavla v susedstve kaštieľa. Od apríla do októbra je možné splavovať rieku Muráň.

Vďaka sysľovisku neďaleko obce **Muráň** máte možnosť priameho kontaktu s týmto malým roztomilým zvieratkom. Toto unikátne miesto denne navštevujú desiatky turistov, sysle je možné uvidieť v priebehu mesiacov marec až september.

Medzi najvzácnejšie historické pamiatky v meste **Tornaľa** patrí kalvínsky kostol, ktorý má takmer 500 rokov, katolícky kostol postavený v roku 1931 a evanjelický kostol postavený v roku 1933. Nachádza sa tu plážové kúpalisko, ktoré sa rozprestiera na ploche takmer 2 hektárov.

Folklórne festivaly

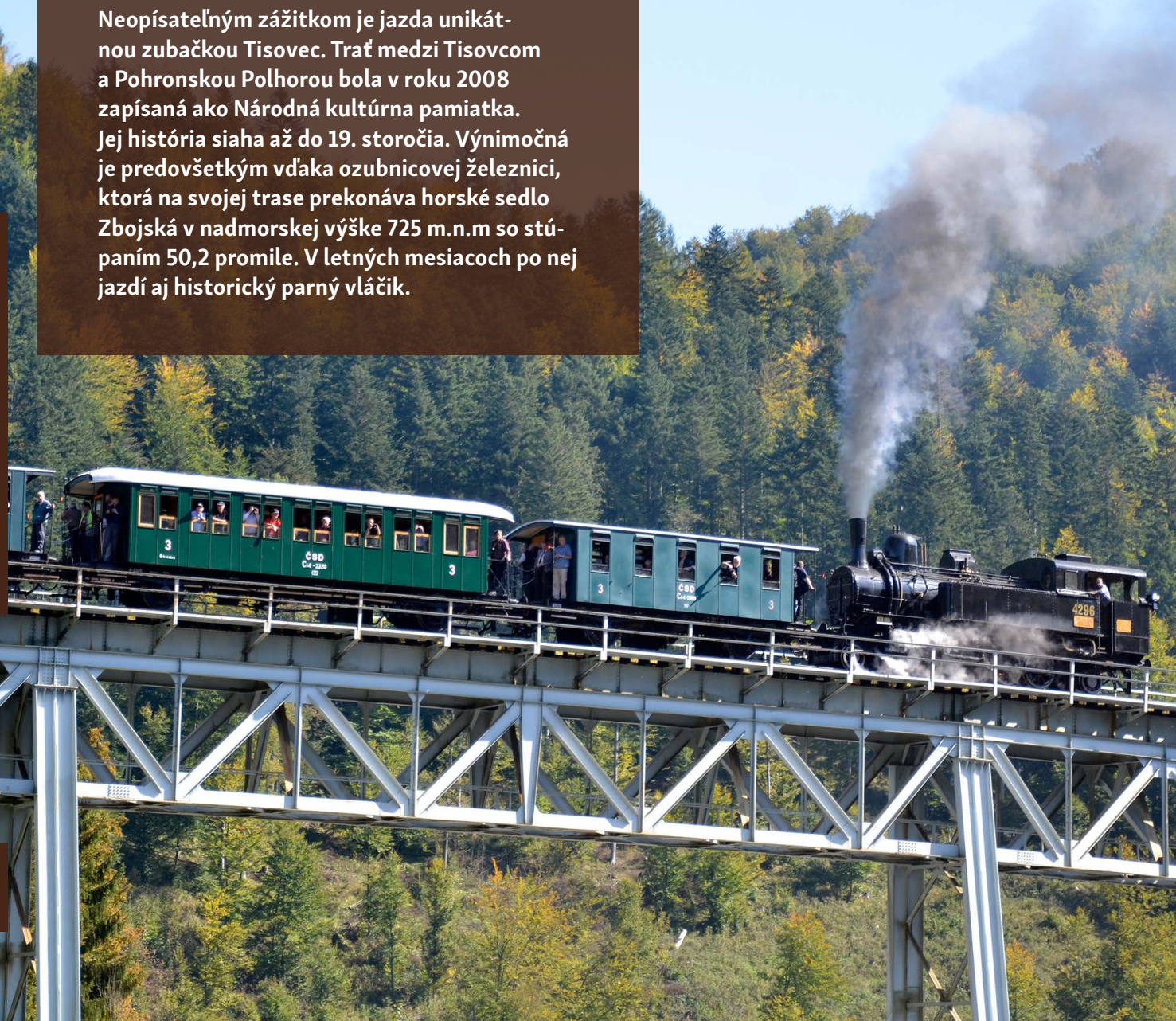
Obdivovať piesne, hudbu, tanec, kroje a tradície je možné na pravidelných podujatiach a folklórnych slávnostiach. Folklór je neoddeliteľnou súčasťou ľudovej kultúry Gemera.

Začiatkom leta si milovníci folklóru prídu na svoje v Klenovci na Rontouke, v strede leta sa počas Dní obce Vlachovo koná Festival ľudového spevu a tanca, koncom prázdnin sa folkloristi a ich fanúšikovia aj spoza hraníc regiónu schádzajú na Gemerskom folklórnom festivale v Rejdovej.

Zubačka Tisovec

Neopísateľným zážitkom je jazda unikátnou zubačkou Tisovec. Trať medzi Tisovcom a Pohronskou Polhorou bola v roku 2008 zapísaná ako Národná kultúrna pamiatka. Jej história siaha až do 19. storočia. Výnimočná je predovšetkým vďaka ozubnicovej železnici, ktorá na svojej trase prekonáva horské sedlo Zbojská v nadmorskej výške 725 m.n.m so stúpaním 50,2 promile. V letných mesiacoch po nej jazdí aj historický parný vláčik.

Huculská magistrála

Niet lepšieho výhľadu na krásy lesov Muránskej planiny než z konského chrbta. Chov huculov tu má dlhú tradíciu a práve na podporu tohto jedinečného chovu bola vytvorená aj Huculská magistrála. Z chrbta koňa môžete obdivovať nielen prírodné krásy Gemera, ale zároveň máte možnosť sa pri putovaní dozvedieť aj zaujímavosti o území a jeho histórii. Vydať sa môžete aj na viacdenné putovanie, ktorého súčasťou je ubytovanie i strava.

Vysoká pec Etelka huta v Nižnej Slanej

Opustené banské diela a pamiatky

Opustených banských pamiatok je v našom regióne naozaj neúrekom.

V minulosti bol Gemer prezývaný „železným srdcom Uhorska“ a baníctvo ostalo neoddeliteľnou súčasťou veľkého územia regiónu. Preto tu aj dnes môžete pri prechádzke lesom naraziť na opustené vysoké pece, štôlne, tunely alebo veľké areály bývalých baní a hút. Práve vďaka týmto pamiatkam môžete opäť odhaľovať zabudnuté príbehy nášho regiónu.

Z histórie Malohontu

Dotknite sa histórie. Šerm, lukostreľba, sokoľiarstvo, dobové tábory, komorné koncerty, prednášky a ďalšie. To je festival Z histórie Gemera a Malohontu. Jedinečné historické slávnosti sa konajú koncom mája pri gotickom kostole v obci Kraskovo. Samotný gotický kostol je jeden z najnavštevovanejších kostolík-
kov na Gotickej ceste.

Splav Muráňa

Na svoje si na Gemeri prídu aj vodáci. Novinkou sezóny 2020 je splavovanie rieky Muráň. Mesto Jelšava plánuje spustiť splavovanie od apríla do októbra. Splav rieky bude možný od Teplej Vody po Jelšavu. Ide o nenáročný terén charakteristický miernymi zákrutami, množstvom konárov, kmeňov pobrežných stromov a kríkov trčiacich nad hladinou.

Voda, kúpanie, kúpele

Gemer je bohatý aj na vodné zdroje. V južnej časti Gemera je pre rodičov s deťmi ideálna vodná nádrž a kúpalisko Kurinec, či vodná nádrž s najteplejšou vodou na Slovensku – Teplý vrch.

V Tornali sa nachádza prírodné kúpalisko s ojedinelým morským okom, jaskyňou hlbokou 38 metrov. Významné liečebné kúpele a kúpalisko nájdete v Číži, wellness pre dokonalý relax na Prednej Hore.

Vodná nádrž Teplý vrch

Cykloturistika

Na svoje si v regióne prídu nadšenci horských zjazdov, ale aj cestnej cyklistiky. A to na rovinách na juhu regiónu ako aj na klukatejších cestách na severe.

Zaujímavé prostredie pre cykloturistiku poskytujú tzv. Gemerské spojky. Slavošovský tunel, ktorým prechádza cyklotrasa, je svojou dĺžkou 2 401 m najdlhším cyklotunelom v Európe a tretím najdlhším na svete.

Gemerské spojky

Ďalšou zaujímavosťou, ktorú môžu turisti v regióne objavovať, sú pozostatky tzv. Gemerských spojok. Gemerské spojky mali pomôcť dostupnosti regiónu po roku 1938, keď časť južného Slovenska pripadla Maďarsku.

Jednou z týchto oblastí bol aj Gemer-Malohont, ktorý prišiel o dôležité železničné cesty a prístupný bol len peážnou dopravou. Výstavba tratí bola však niekoľkokrát prerušená a v roku 1949 definitívne ukončená. V krajine tak zostalo niekoľko nedokončených stavieb. K najvýznamnejším stavbám patrí nepochybne 2 401 metrov dlhý Slavošovský tunel alebo Koprášsky viadukt, ktorý je 38 metrov vysoký a 120 metrov dlhý.

Muránske buchty

Recept na tieto buchty sa traduje už od konca 60. rokov minulého storočia. Vymyslela ho miestna gazdiná a postupne si ho ľudia obľúbili natolko, že sa tieto sladké nadýchané pochúťky začali vyrábať vo veľkom. Po istom čase sa s pečením prestalo, no od roku 2017 sa v malých priestoroch na námestí v Muráni opäť pani pekárky starajú o chuťové poháriky okoloidúcich. Buchty sú z kysnutého cesta a spôsob ich prípravy je natolko špecifický, že pri obnovovaní výroby bolo potrebné poradiť sa s miestnymi, ktorí si ešte pamätali ich pôvodnú receptúru. Momentálne sa muránske buchty pečú v siedmych príchuťach – lekvárové, tvarohové, makové, orechové, čučoriedkové, jablkové a nugátové.

Remeslá a remeselníci

Región bol odnepamäti známy okrem iného aj vďaka rozvinutému remeselníctvu a nie je tomu inak ani v dnešných moderných časoch. Ľudia tu na staré zvyky nezanevreli. V gastro oblasti sa venujú ovocinárstvu, výrobe mliečnych produktov, medu či vína.

Keďže sever regiónu bol kedysi prezývaný aj „železné srdce Uhorska“, aj dnes tu môžeme obdivovať šikovné ruky zvonolejárov, kováčov, hrnčiarov či drevorezbárov.

Naviazanosť na folklór je vidieť v textilných produktoch, ktorými sú najčastejšie výrobky z ľanu, ovčej vlny, či výrobky s tradičnou gemerskou výšivkou.

O to, aby remeslá a remeselníci na Gemeri nevy-mreli, sa stará Remeselnícky inkubátor Gemer so sídlom v Rožňave.

GRADNÉ MÚZEUM
NA PAMIATKU
KAPLNKY.
MEKI VÁRMÚZEUM
RANGJA EMLÉKERE.

Strom roka. Oskoruša domáca stojaca neďaleko dedinky Uzovská Panica zvíťazila v ankete Strom roka 2019 a postúpila do súťaže Európsky strom roka 2020. Asi 250 rokov starý strom ešte stále rodí chutné ružovo-žlté plody.

www.regiongemer.sk

  regiongemer

ÚRAD PODPRESEDU VLÁDY SR
PRE INVEŠTÍCIE
A INFORMATIZÁCIU

Vydala OOCR Gemer v roku 2019. Realizované s finančnou podporou Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu – program Podpora najmenej rozvinutých okresov. Vytlačané na recyklovanom papieri.